

Posudek na diplomovou práci Štěpána Hulíka

NÁSTUP NORMALIZACE VE FILMOVÉM STUDIU BARRANDOV (1968-1973)

Už v přípravné fázi této diplomové práce bylo zřejmé autorovo osobní nasazení v uchopení tématu a hlubší zájem, s nímž přistupoval k průzkumu normalizační éry v českém filmu. Nashromážděný archivní materiál a rozhovory s pamětníky nebo přímými účastníky tehdejšího barrandovského provozu, pročitání rozsáhlého dobového i současného tisku a historické dokumentace - to vše vytvořilo hutný základ, na němž Štěpán Hulík mohl svoji práci postavit. Vymezené údobí a tzv. normalizaci přehledně vsadil do společensko-politického i kinematografického kontextu, který i ve střízlivé faktografii nastínil jako vzrušující dramatické údobí, ve směsici vážnosti, paradoxní grotesknosti i tragičnosti.

Daná tematika byla do jisté míry badatelsky usnadněna dnes již odtajněným archivem FSB, v němž autor maximálně využil příležitosti objevovat dosud nezveřejněná fakta a údaje, anebo pouze zdánlivě vedlejší okolnosti, které mnohdy hrály při schvalování či realizačních komplikacích filmů klíčovou roli. V zacházení se starými, častokrát mylně zafixovanými fakty i těmi novými, neznámými, si Hulík počínal nanejvýš prozíravě, vědom si závažnosti v přehodnocování či uvádění na pravou míru - ať událostí, organizačních zásahů nebo filmů samotných. Zevrubnou pozornost věnoval tzv. trezorovým filmům, u nichž se záměrně víc soustředil na jejich produkční genezi a proměny scénářů v předrealizačním průběhu. V uměleckém rozboru filmů se omezil na základní charakteristiku, již doplnil o nová zjištění, vědom si toho, že právě tato oblast byla již poměrně obsažně zpracována.

Na této práci si nejvíc cením autorovy schopnosti jít k podstatě, k jádru problematiky. Jeho uvážlivost je patrná zejména v odhrnování krycích formulací ve stranické frazeologii administrativní dokumentace. Nebylo jistě snadné probírat se suchopárnými záznamy schůzovních protokolů a posudků, a poté z vybraných úryvků dedukovat pečlivě zastřené osobní pragmatické zájmy či postranní úmysly mocenské intervence. Zde diplomand pronikl do politizujících praktik, k nimž komparativně přikládal někdy samy o sobě výmluvné neoficiální, nezávislé názory z odstupu (získané z pamětnických výpovědí, memoárové literatury či z vlastních racionálních úvah).

I výsledky vytěžené z protokolů schůzovních jednání jsou podány záživně i vtípně, aniž by zneužívaly jejich trapnosti a mravní zhůvěřilosti, jež se často samy přímo nabízely k zesměšnění a ironizaci. Normalizačním reprezentantům K. Steklému, V. Traplovi, A. Kachlíkovi ad. jsou věnovány výstižné profily, stejně tak jako stranicky dosazeným činovníkům v čele studia. Zvláště zdařilý je portrét hlavního barrandovského dramaturga Ludvíka Tomana jako eminentní neprůhledné figury a připojená pasáž o jeho pamfletickém, nerealizovaném scénáři o čs. nové vlně.

Přehlednost, čtivost a vypravěčský potenciál této diplomky zpřístupňují dané téma jako mimořádně poutavé. Paralelně ji lze chápat i jako výraz generačního pohledu na zkoumanou látku, o to obtížnější, neboť autor nahlíženou dobu sám nezažil a musel vycházet ze zprostředkovaných zdrojů. Na druhou stranu poskytuje tato okolnost i určitou výhodou pro nezaujatý etický postoj. Nepochybuji, že při důkladném kritickém posouzení by se ve zpracování našly i různé nedostatky, dalo by se také diskutovat o pojetí některých interpretací. To však považuji za druhotné, v přesvědčení, že práce přesahuje hranice běžně odvedeného studentského úkolu.

Není mnoho diplomek s takovým badatelským přínosem, a tuto můžeme označit jako svého druhu badatelskou událost ve filmové historiografii. Podle mého názoru by si Hulíkova práce, po určitém rozvedení, doplnění a redakční korektuře, zasloužila knižní vydání. Mohla by oslovit odborné i běžné čtenáře jako závažná zpráva rozšiřující povědomí o důsledcích deformace totalitní moci v dějinách české kultury.

Diplomovou práci Štěpána Hulíka doporučuji k obhájení a navrhuji hodnocení výborně.

doc. PhDr. Stanislava Přádná

(vedoucí práce)

V Praze, 10. 9. 2009